

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 – Облік і оподаткування
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва освітньої програми)

на тему: Особливості обліку і контролю на малих підприємствах: теорія і практика (на прикладі ПП «Компанія «Т.В.Т»)
(назва теми)

Виконавець:

студентка Центру заочної форми навчання

Лящук Наталія Іванівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

Кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Белінська Ольга Вікторівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми

Функціонування малих підприємств дуже важливе для покращення економічного стану країни. Малий бізнес забезпечує собі робочі місця та надає роботу іншим громадянам. Швидко реагує на зміну попиту, створює додатковий асортимент, стримуючи при цьому ріст цін на товари та послуги, а також стимулює розвиток ринкової економіки. Актуальність теми роботи обумовлена тим, що ефективна організація обліку, аналізу та контролю на малих підприємствах забезпечує надання достовірної інформації користувачам та є головним чинником ефективної роботи малих підприємств.

Мета дослідження

Це дослідження проблемних питань теорії та практики обліку і контролю на малих підприємствах.

Завдання дослідження:

- розкрити організаційні аспекти спрощеної системи бухгалтерського обліку;
- дослідити методологічні аспекти складання фінансової звітності на малих підприємствах в рамках національних та міжнародних вимог;
- визначити особливості оподаткування та порядок складання податкової звітності на малих підприємствах;
- розкрити аналітичне забезпечення в системі управління фінансовими результатами на досліджуваному підприємстві;
- розглянути теоретично-прикладні аспекти внутрішнього контролю на малих підприємствах;
- визначити напрями вдосконалення обліку, контролю та системи оподаткування на малих підприємствах.

Об'єкт дослідження

Об'єктом дослідження є виявлення проблемних питань обліку та контролю, розробка пропозицій щодо їх удосконалення на малому підприємстві – ПП «Компанія «Т.В.Т»

Предмет дослідження

Предметом дослідження є розкриття теоретичних та практичних аспектів обліку і контролю на малих підприємствах.

Методи дослідження

Методичною основою дослідження є загальнонауковий діалектичний метод, методи індукції, дедукції. При вивченні теорії та діючої практики обліку на малих підприємствах використані прийоми оцінки, зіставлення, порівняння, групування, класифікації. Крім цього під час дослідження контрольного процесу застосовувались прийоми опитування, анкетування, статистичні методи та комп'ютерне моделювання.

Інформаційна база дослідження

В процесі роботи вивчені праці відомих вчених, законодавчі та нормативні акти з питань підприємницької діяльності, оподаткування, обліку і контролю, статистичні довідники, матеріали наукових видань та конференцій, первинні документи, облікові реєстри, фінансова та податкова звітність досліджуваного підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (49 найменувань) та 11-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 95 сторінок. Основний зміст викладено на 88 сторінках. Робота містить 18 таблиць, 20 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра підготовлено до публікації тезу «Малі підприємства: проблемні аспекти документального забезпечення» за результатами участі у Міжнародній науково-практичній конференції «Фінансова система та економічна безпека: стан, проблеми, ефективність», яка відбулася у м. Київ 23 листопада 2019 року, Аналітичний центр «Нова економіка».

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні засади обліку на малих підприємствах*» розкрито теоретичні аспекти організації обліку на малих підприємствах, нормативне регулювання, особливості оподаткування, порядок ведення обліку та складання фінансової та податкової звітності.

У другому розділі «Бухгалтерський облік на ПП «Компанія Т.В.Т.»: діюча практика» розглянуто ведення обліку господарських операцій на ПП «Компанія Т.В.Т.», їх документальне оформлення, складання облікових реєстрів та звітності; досліджено проблемні питання оподаткування малих підприємств.

У третьому розділі «теоретико-прикладні аспекти аналізу та контролю обліку на малих підприємствах» проаналізовано фінансовий стан ПП «Компанія Т.В.Т.», розкрито методико-практичні аспекти внутрішнього контролю, визначено напрями удосконалення обліку, контролю та системи оподаткування.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило розкрити теоретико-прикладні аспекти обліку та контролю на малих підприємствах через визначення сутності малих підприємств, вивчення нормативно-правового регулювання обліку та контролю їх діяльності. В роботі досліджено організаційні аспекти спрощеної системи бухгалтерського обліку, методологічні основи складання фінансової звітності на малих підприємствах у контексті вимог національних та міжнародних стандартів. Визначено специфіку оподаткування підприємств малого бізнесу та порядок складання податкової звітності.

З ціллю розкриття діючої практики обліку та контролю на досліджуваному підприємстві – ПП «Компанія Т.В.Т.» розглянуто його загальну організаційно-економічну характеристику, документальне

забезпечення бухгалтерського обліку. Доведено, що всі господарські операції оформляються первинними документами, інформація з яких систематизується в облікових регістрах та відображається на рахунках синтетичного та аналітичного обліку в їх взаємозв'язку шляхом подвійного запису. Особливості формування спрощеного бухгалтерського обліку основних операцій, які відбуваються на ПП «Компанія Т.В.Т.» розкрито в розрізі таких аспектів обліку, як: облік необоротних активів; облік запасів; облік грошових коштів; облік заробітної плати; облік доходів, витрат та фінансових результатів.

Зазначено, що застосування спрощеного плану рахунків та форм фінансової звітності поряд з перевагами має і певні проблемні аспекти використання, що уможливорює подальші дослідження у заданому напрямку.

Співставлення різних систем оподаткування за допомогою імітаційного моделювання дозволило виявити оптимальну форми оподаткування для ПП «Компанія Т.В.Т.» та запропонувати застосовувати у подальшому загальну систему оподаткування зі сплатою податку на прибуток.

У процесі дослідження теоретично-прикладних аспектів аналізу та контролю на малих підприємствах проведено аналіз фінансового стану ПП «Компанія Т.В.Т.» в розрізі складових майнового стану, ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості.

Розкрито аналітичне забезпечення в системі управління фінансовими результатами на досліджуваному підприємстві, побудовано модель управління фінансовими результатами малого підприємства та доведено, що аналітичне забезпечення управління факторами, що визначають зростання прибутку, зниження витрат, а отже і зміну фінансового результату є одним з найважливіших напрямків роботи підприємства.

У роботі розглянуто концептуальні засади внутрішнього контролю на малих підприємствах. Встановлено, що контроль в обліковій сфері ПП «Компанія Т.В.Т.» покладено на головного бухгалтера. Окремої служби внутрішнього контролю на підприємстві не створено, що є недоліком в системі внутрішнього контролю. У цьому сенсі доцільно розподілити функції внутрішнього контролю між управлінським апаратом підприємства і зовнішньою спеціалізованою організацією, тобто застосовувати косорсинг, який передбачає поділ функцій і відповідальності між замовником і зовнішнім виконавцем. Саме такий підхід дозволить використовувати послуги експертів в різних областях; мати доступ до передових технологій і методик проведення внутрішнього контролю та дозволяє створити усі необхідні умови для незалежності та об'єктивності під час виконання контрольних функцій.

З метою покращання обліку, контролю та системи оподаткування на підприємствах малого бізнесу важливим уявляються заходи щодо удосконалення податкового законодавства у частині елементів оподаткування. Реалізація зазначених заходів уможливить процеси удосконалення обліку, контролю та системи оподаткування на підприємствах малого бізнесу.

АНОТАЦІЯ

Ляшчук Н. І. «Особливості обліку і контролю на малих підприємствах: теорія і практика(на прикладі ПП «Компанія «Т.В.Т»»
(*прізвище та ініціали студента*) (*назва кваліфікаційної роботи*)

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою професійного спрямування «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності». –Одеський національний економічний університет. Одеса, 2019 р.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів.

У роботі розглядаються основні положення теорії та практики обліку і контролю на малих підприємствах. Досліджуються питання нормативної регламентації податковій сфері; організація ведення обліку; порядок складання фінансової і податкової звітності на малих підприємствах.

Розкриваються проблемні питання оподаткування підприємств малого бізнесу на сучасному етапі. Аналізується фінансовий стан досліджуваного підприємства, розглядаються основні аспекти організації внутрішнього контролю. Відмічається, що на малих підприємствах доцільно будувати ефективну службу внутрішнього контролю з метою прийняття оптимальних управлінських рішень. За результатами дослідження надаються рекомендації щодо покращення обліку та контролю на малих підприємствах.

Ключові слова: малі підприємства, нормативно-правове забезпечення, спрощена система оподаткування, обліку та звітності, система внутрішнього контролю.

ANNOTATION

Liashchuk N. I. Features of accounting and control in small businesses: theory and practice (on the example of the private enterprise “T.V.T. Company”)
(*students surname and initials*) (*work title*)

Thesis for Master degree in specialty 071 «Accounting and Taxation» under the master's program «Accounting, Auditing and Taxation of Entrepreneurship». – Odessa National Economics University. – Odessa, 2019.

Thesis consists of three chapters. This paper deals with the basic principles of the theory and practice of accounting and control in small enterprises. The issues of regulatory regulation in the tax sphere are investigated; accounting organization; the order of preparation of financial and tax reports at small enterprises.

The problematic issues of taxation of small businesses at the present stage are revealed. The financial condition of the studied enterprise is analyzed, the main aspects of the organization of internal control are considered. It is noted that in small enterprises it is advisable to build an effective internal control service in order to make optimal management decisions. The study provides recommendations for improving accounting and control in small businesses.

Keywords: small businesses, regulatory support, simplified taxation, accounting and reporting systems, internal control system.